

2.6.2023

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Nordenskiöldinkatu 18
06100 Porvoo

Päätös turvakotipalvelun tuottajan valinnasta vuosille 2024-2028

Tausta

Turvakoti on ympärivuorokautinen, asiakkaalle maksuton kriisityön yksikkö, johon lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokeva henkilö tai perhe voi mennä oma-aloitteisesti tai viranomaisen tai muun tahon ohjaamana, tarvittaessa myös nimettömänä (laki valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle 1354/2014).

Turvakodin etäyksikkö on yksittäinen tai yksittäisiä asiakaspaikkoja, jotka on sijoitettu toiminnassa olevan, ympärivuorokautisen sosiaali- ja terveystalouden yhteyteen. Etäyksikön asiakasprosesseja koordinoi ja niistä kantaa vastuun sen turvakodin sosiaalityöntekijä, jonka lukuun etäyksikkö toimii. Asiakastyö toteutetaan yhdessä turvakodin ja etäyksikön henkilöstön kanssa.

Turvakotipalvelu on turvakodin tarjoamaa välitöntä kriisiapua, ympärivuorokautista turvattua asumista sekä akuuttiin tilanteeseen liittyvää psykososiaalista tukea, neuvontaa ja ohjausta lähisuhdeväkivaltaa kokeneelle tai sen uhan alla elävälle henkilölle. Turvakodin vastuuhenkilö arvioi kriisityöhön erikoistuneen henkilöstönsä kanssa turvakotijakson pituuden. (turvakotilaki, 5§)

Palveluntuottajaksi valittavalla yksityisellä toimijalla on oltava yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa (922/2011) tarkoitettu lupa. Palveluntuottajia valitessaan THL:n on otettava huomioon erityisesti:

- 1) palveluntuottajaksi hakevalla oleva kokemus ympärivuorokautisen sosiaali- tai terveystalouden tuottamisesta sekä kriisityöstä ja lähisuhdeväkivallan vastaisesta työstä;
- 2) toimintaan tarkoitettujen tilojen sijainti sekä tarkoituksenmukaisuus turvakotipalveluiden tuottamisen kannalta.

Päätös

Tällä päätöksellä THL valitsee Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen turvakotipalveluiden tuottajaksi 1.1.2024 alkaen. Päätös on voimassa 31.12.2028 saakka.

Perustelut

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue täyttää haulle asetetut kriteerit. Hakijalla on pitkä kokemus turvakotipalveluiden tuottamisesta ja sen toimintaan tarkoitettujen tilojen sijainti on turvakotiverkoston kokonaisuus huomioiden sopiva, ja tilat ovat turvakotipalvelun tuottamisen kannalta tarkoituksenmukaiset.

Turvakotipalvelun tuottajan perhepaikkamäärä ja toimialue

Turvakotipalvelun tuottaja tarjoaa yhdeksän (9) tämän päätöksen mukaista turvakodin perhepaikkaa. Turvakotipalvelun tuottajan toimialue on

2.6.2023

pääsääntöisesti Itä-Uusimaa. Asiakkaat voivat kuitenkin hakeutua valitsemaansa turvakotiin.

Erillisellä vuosittain annettavalla rahoituspäätöksellä voidaan muuttaa tämän päätöksen mukaista Turvakotipalvelun tuottajan tarjoamaa perhepaikkojen määrää ja toimialuetta.

Turvakotipalvelun vastuhenkilö ja muu henkilöstö

Turvakotipalvelun tuottaja ilmoittaa turvakodin vastuuhenkilön nimen ja koulutuksen THL:lle päätöksen astuttua voimaan. Turvakotipalvelun tuottaja informoi THL:sta kirjallisesti ja ilman aiheetonta viivytystä vastuuhenkilön vaihdoksesta.

Henkilöstön kelpoisuuden ja osaamisen osalta noudatetaan Valtioneuvoston asetusta turvakotipalvelun tuottamiselle asetettavista edellytyksistä (598/2015, 2§).

Asiakastietojen kirjaaminen, rekisterinpito ja säilyttäminen sekä tietojen kerääminen

THL on asiakastietojen rekisterinpitäjä ja sitä sitoo rekisterinpitoa koskeva voimassa oleva lainsäädäntö. Turvakotipalvelun tuottaja toimii asiakastietoja käsitellessään THL:n lukuun.

Turvakotipalvelun tuottajaa sitoo voimassa oleva lainsäädäntö asiakastietojen kirjaamisesta sekä tämän päätöksen liitteenä olevat Ehdot henkilötietojen käsittelystä (liite 1).

Asiakastietojen käsittelemisessä ja pysyvässä säilyttämisessä noudatetaan asiakastietojen säilyttämistä koskevia säädöksiä.

Turvakotipalvelun tuottaja kirjaa valtakunnallista tietojenkeruuta ja tilastointia varten THL:n määrittelemät tiedot.

Muut ehdot

Turvakotilain 7 §:n 2 momentin mukaan THL järjestää valtakunnallisesti koulutusta turvakotipalvelujen tuottajille, minkä lisäksi palveluntuottajan on järjestettävä henkilöstölleen tarpeellinen täydennyskoulutus.

Turvakotipalvelun tuottaja sitoutuu toimimaan yhteistyössä THL:n kanssa henkilöstön koulutukseen liittyvissä kysymyksissä.

Turvakotipalvelun tuottaja sitoutuu toimimaan yhteistyössä THL:n muodostamassa turvakotiverkostossa.

Turvakotipalvelujen kansalliset laatusuositukset toimivat suosituksenomaisina toimintatapoina turvakotitoiminnassa.

Turvakotipalvelun tuottaja sitoutuu seuraamaan ja arvioimaan turvakotitoimintaansa ja toimittamaan siitä vuosittain tilastotiedot sekä selvityksen korvauksen käytöstä THL:lle.

Tilastotiedot tulee toimittaa maaliskuun 1. päivään mennessä. Lisäksi palveluntuottajan tulee toimittaa THL:ään tiedot asiakasmääristä sekä asumispäivistä tammikuun 15. päivään mennessä.

2.6.2023

- Valtionavustuksen määrä** THL sitoutuu palvelun tuottamisesta syntyvien kustannusten korvaamiseen Palvelun tuottajalle laaditun rahoituspäätöksen ja sen ehtojen mukaisesti. Vuosittain maksettava korvaus on riippuvainen valtion talousarvioon tarkoitusta varten varatusta määrärahasista. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos myöntää valtion varoista korvausta turvakotilain 8 §:n mukaisesti valituille palveluntuottajille turvakotipalvelun tuottamisesta aiheutuvista kustannuksista. Korvaus maksetaan ennakkona valtion talousarvioon otettavan määrärahan rajoissa (turvakotilaki 10 §).
- Lainkohdat** Laki valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle (1354/2014)
Hallintolaki (434/2003)
Valtionavustuslaki (688/2001)
- Muutoksenhaku** Valtionavustuslain 34 §:n mukaan tähän päätökseen ei saa hakea muutosta vallittamalla. Päätökseen tyytymätön asianosainen saa hakea THL:lta oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimusosoitus on tämän päätöksen liitteenä.

Allekirjoitukset

Helsingissä

Pääjohtaja

Markku Tervahauta

Johtaja
Valtion palvelut -osasto

Anneli Pouta

Liitteet

Liite 1: Ehdot henkilötietojen käsittelystä
Liite 2: Oikaisuvaatimusosoitus

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 3 pages before this page

Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 3 sider før denne side

Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

2.6.2023

EHDOT HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYSTÄ

1. Yleistä

- 1.1. Nämä ehdot henkilötietojen käsittelystä ("Ehdot") liittyy päätökseen ("Päätös"), jolla Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ("THL") on valinnut turvakotipalvelun tuottajan ("Tuottaja") tuottamaan turvakotipalveluita ("Palvelu").
- 1.2. Näissä ehdoissa määritellään henkilötietojen käsittelyä ja tietosuojaa koskevat ehdot, joiden mukaisesti Tuottaja THL:n toimeksiannosta käsittelee henkilötietoja THL:n puolesta ja lukuun Päätöksessä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi.
- 1.3. Tuottaja sitoutuu noudattamaan toiminnassaan soveltuvaa voimassaolevaa henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvää lainsäädäntöä.
- 1.4. Ehtojen kohde

Henkilötietojen käsittelyn kohde: Turvakotipalveluiden antamisessa kerättävä henkilöitä koskeva asiakastieto. Tuottaja säilyttää ja ylläpitää sosiaalihuollon asiakastiedot omissa ympäristöissään siihen saakka kunnes ne siirretään sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon (Kanta-palvelut). Mikäli Tuottaja lopettaa palvelun tuottamisen ennen asiakastietojen siirtämistä Kantaan, toimittaa Tuottaja asiakastiedot THL:lle ellei erikseen Tuottajan ja THL:n kesken toisin sovita. Sosiaalihuollon asiakastietojen toimittamisesta Kantaan tai THL:lle sovitaan erikseen tarkemmin Tuottajan ja THL:n välillä.

Käsittelyn luonne ja tarkoitus: Henkilötietojen käsittelyn tarkoituksena on turvakotipalvelun antaminen turvakotiin hakeutuville henkilöille. Käsiteltävät henkilötiedot ovat salassa pidettäviä sosiaalihuollon asiakastietoja. Lisäksi tietoja käytetään toiminnan tilastoinnissa, tutkimuksessa, arvioinnissa, valvonnassa, johtamisessa ja kehittämisessä sekä mahdollisiin lausuntopyyntöihin vastaamisessa.

Henkilötietojen tyypit: Turvakotipalvelun antamiseksi tarvittavat sosiaalihuollon asiakastiedot, joita ovat muun muassa asiakkaan perustiedot, hänen elämäntilannettaan ja elinolosuhteitaan kuvaavat tiedot sekä hänen kokemaansa väkivaltaa ja sen uhkaa kuvaavat tiedot.

Rekisteröityjen ryhmät: Turvakodin asiakkaat.

3. THL:n ja Tuottajan roolit henkilötietojen käsittelyssä

- 3.1. THL toimii henkilötietojen käsittelyä ja tietosuojaa koskevan lainsäädännön tarkoituksena rekisterinpitäjänä, silloin kun se määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot. Rekisterinpitäjänä THL saa käyttää ainoastaan sellaisia henkilötietojen käsittelijöitä, jotka toteuttavat riittävät suojatoimet asianmukaisten teknisten ja organisatoristen toimien täytäntöönpanemiseksi niin, että käsittely täyttää voimassaolevan henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvän lainsäädännön vaatimukset, mukaan lukien EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen vaatimukset, ja että sillä varmistetaan rekisteröidyn oikeuksien suojeleminen. Rekisterinpitoon ja henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan osaltaan myös Lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023) eli asiakastietolakia.

Tuottaja toimii henkilötietojen käsittelyä ja tietosuojaa koskevan lainsäädännön tarkoituksena henkilötietojen käsittelijänä, joka käsittelee THL:n henkilötietoja THL:n puolesta ja lukuun.

- 3.2. THL sitoutuu huolehtimaan henkilötietojen käsittelyä ja tietosuojaa koskevan lainsäädännön mukaisista rekisterinpitäjän velvollisuuksista
- 3.3. Henkilötietojen käsittelyn kohde, luonne ja tarkoitus sekä henkilötietojen tyypit ja rekisteröityjen ryhmät sekä rekisterinpitäjän ja käsittelijän velvollisuudet ja oikeudet kuvataan Päätöksessä, näissä ehdoissa, em. dokumenttien mukaisen palvelun aikana laadittavassa ja Tuottajaa sitovassa dokumentaatiossa tai muussa THL:n ohjeistuksessa. Tuottaja sitoutuu noudattamaan Päätöksessä ja muussa dokumentaatiossa ja ohjeistuksessa olevia henkilötietojen käsittelyä koskevia ehtoja ja kuvauksia. THL vastaa ohjeistuksen ylläpidosta ja saatavuudesta.
- 3.4. Jos kohdan 3.3. mukaista kuvausta ei ole tehty tai se on puutteellinen, THL laatii tai täydentää kuvausta tarvittaessa yhteistyössä Tuottajan kanssa. Tuottajan on ilmoitettava THL:lle, jos tämän antama ohjeistus on puutteellinen tai jos Tuottaja epäilee sitä lainvastaiseksi.
- 3.5. Tuottaja osallistuu tarvittaessa THL:n pyynnöstä tietojärjestelmäselosteen laatimiseen.

4. Henkilötietojen käsittelijän yleiset velvollisuudet

- 4.1. Henkilötietojen käsittelijä käsittelee henkilötietoja Päätöksen, näiden Ehtojen sekä THL:n antamien ohjeiden mukaisesti.
- 4.2. Henkilötietojen käsittelijä sitoutuu varmistamaan, että kaikki sen alaisuudessa toimivat henkilöt, joilla on oikeus käsitellä henkilötietoja, ovat sitoutuneet noudattamaan salassapitovelvollisuutta tai heitä koskevan asianmukainen lakisääteinen salassapitovelvollisuus.
- 4.3. Sen lisäksi, mitä Päätöksessä ja näissä Ehdoissa on määrätty henkilötietojen suoja, tietoturvaluottuutta ja tietojen salassapitoa koskevista vaatimuksista, henkilötietojen käsittelijä sitoutuu toteuttamaan riskiä vastaavan turvallisuustason varmistamiseksi asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet henkilötietojen käsittelyn turvallisuuden varmistamiseksi ottaen huomioon uusin tekniikka ja toteuttamiskustannukset, käsittelyn luonne, laajuus, asiayhteys ja tarkoitukset sekä luonnollisten henkilöiden oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuvat, todennäköisyydeltään ja vakavuudeltaan vaihtelevat riskit sekä noudattamaan THL:n ohjeita ja mahdollisia THL:n ohjeiden päivityksiä.
- 4.4. Henkilötietojen käsittelijän on myös toteutettava toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jokainen henkilötietojen käsittelijän alaisuudessa toimiva luonnollinen henkilö, jolla on pääsy henkilötietoihin, käsittelee niitä ainoastaan Päätöksen, näiden Ehtojen sekä THL:n ohjeiden mukaisesti.
- 4.5. Henkilötietojen käsittelijä sitoutuu ilman aiheutonta viivästystä ilmoittamaan THL:lle kaikista mahdollisesti vastaanottamistaan rekisteröityjen pyynnöistä, jotka koskevat voimassaolevan lainsäädännön sekä EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisten rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä ja joihin käsittelijä ei THL:n kanssa erikseen sovitulla tavalla vastaa itsenäisesti.
- 4.6. Henkilötietojen käsittelijä sitoutuu avustamaan THL:ää asianmukaisilla teknisillä ja organisatorisilla toimenpiteillä, jotta THL pystyy täyttämään velvollisuutensa vastata pyyntöihin, jotka koskevat rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä. Henkilötietojen käsittelijä ymmärtää, että näiden oikeuksien käyttämistä koskevat pyynnöt voivat edellyttää siltä avustamista rekisteröidylle tiedottamisessa ja viestinnässä, rekisteröidyn pääsyoikeuden toteuttamisessa, henkilötietojen oikaisemisessa tai poistamisessa, käsittelyn rajoittamisen toteuttamisessa ja/tai henkilötietojen siirtämisessä järjestelmästä toiseen. Tuottajalla ei ole oikeutta periä erillistä korvausta näiden tehtävien suorittamisesta.

- 4.7. Tuottajan on huolehdittava siitä, että sen käsittelemät henkilötiedot ovat sellaisessa yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa muodossa, että ne voidaan automaattisesti irrottaa järjestelmästä siirrettäväksi toiseen järjestelmään.
- 4.8. Henkilötietojen käsittelijä sitoutuu tarvittaessa avustamaan THL:ää EU:n yleisen tietosuojaa-asetuksen mukaisen tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin tekemisessä, mahdollisessa ennakkokuulemisessa ja mahdollisen tietosuojaa koskevan sertifiointin hankkimisessa. Tuottajalla ei ole oikeutta periä erillistä korvausta näiden tehtävien suorittamisesta.
- 4.9. Henkilötietojen käsittelijä sitoutuu THL:n valinnan mukaan poistamaan tai palauttamaan käsittelyyn liittyvien palveluiden tarjoamisen päätyttyä kaikki THL:n henkilötiedot THL:lle ja poistaa olemassa olevat jäljennökset, paitsi jos unionin oikeudessa tai jäsenvaltion lainsäädännössä vaaditaan säilyttämään henkilötiedot. THL antaa tältä osin tarkempia ohjeita henkilötietojen käsittelijälle.
- 4.10. Henkilötietojen käsittelijä ei saa siirtää henkilötietoja EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle. Henkilötietojen siirtäminen kolmansiin maihin voidaan tehdä asianmukaisella siirtosopimuksella noudattaen EU-komission kulloinkin voimassa olevia mallilausekkeita ja/tai muita tuolloin voimassaolevia henkilötietojen siirtoa koskevia vaatimuksia.
- 4.11. Henkilötietojen käsittelijä saattaa THL:n saataville kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen näissä Ehdossa kuvattujen velvollisuuksien noudattamisen osoittamista varten, ja sallii THL:n valtuuttaman auditoijan suorittamat auditoinnit, kuten tarkastukset, sekä osallistuu niihin.

5. Henkilötietojen käsittelijän erityiset velvollisuudet

- 5.1. Tuottajalla on oltava valmius asettaa ja hallinnoida tietojen luovutuksia koskevia rajoituksia, jollaisia voi aiheutua esimerkiksi väestötietolain mukaisesta rekisteröidyn turvakiellosta. Tuottajan tulee pystyä rajoittamaan rekisteröidyn henkilötietojen käsittelyä osittain tai kokonaan THL:n vaatimalla tavalla. Rekisteröidyn henkilötietojen rajoittaminen ei saa johtaa muiden rekisterissä olevien luonnollisten henkilöiden henkilötietojen rajoittamiseen, ellei THL:n ja Tuottajan kesken kirjallisesti toisin sovita.
- 5.2. Ellei toisin sovita, Tuottaja on velvollinen ylläpitämään luetteloa rekisteröityjen henkilötietojen oikaisuista, poistoista tai käsittelyn rajoituksista, mikäli Tuottaja tällaisia vastaanottaa. Luettelo on luovutettava pyydettyä THL:lle. THL:n pyynnöstä Tuottajan on luovutettava luettelossa mainittuja tietoja THL:n pyytämässä laajuudessa THL:n yksilöimille kolmansille tahoille.

6. Tietoturvaloukkaukset

- 6.1. Henkilötietojen käsittelijän on ilmoitettava kirjallisesti henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta THL:lle ilman aiheetonta viivytystä saatuaan sen tietoonsa ja viimeistään 36 tunnin kuluessa. Lisäksi Tuottaja sitoutuu ilmoittamaan THL:lle muista Tuottajan tuottaman palvelun olennaisista häiriö- tai ongelmatilanteista, joilla voi olla vaikutuksia rekisteröityjen asemaan ja oikeuksiin. Ilmoitus on tehtävä edellä mainitussa määräajassa, ellei Päätöksessä, näissä Ehdossa tai muussa dokumentaatiossa ole sovittu lyhyemmästä määräajasta.
- 6.2. Henkilötietojen käsittelijän on annettava THL:lle vähintään seuraavat tiedot tietoturvaloukkauksesta:

- 1) kuvattava henkilötietojen tietoturvaloukkaus, mukaan lukien mahdollisuuksien mukaan asianomaisten rekisteröityjen ryhmät ja arvioidut lukumäärät sekä henkilötietotyyppien ryhmät ja arvioidut lukumäärät;
- 2) ilmoitettava tietosuojavastaava tai muu vastuhenkilö, jolta voi saada asiassa lisätietoja;
- 3) kuvattava henkilötietojen tietoturvaloukkauksen todennäköiset seuraukset; sekä
- 4) kuvattava toimenpiteet, joita kyseinen henkilötietojen käsittelijä ehdottaisi tai joita se on toteuttanut henkilötietojen tietoturvaloukkauksen johdosta ja tarvittaessa myös toimenpiteet mahdollisten haittavaikutusten lieventämiseksi.

7. Muita vaatimuksia

- 7.1. THL:lla on oikeus muuttaa, täydentää ja päivittää Tuottajalle antamiaan henkilötietojen käsittelyä ja tietosuojaa koskevia ohjeita. Nämä ohjeet voivat olla henkilötietojen käsittelyä tai tietosuojaa koskeviin teknisiin tai organisatorisiin toimenpiteisiin liittyviä muutoksia, täydennyksiä tai päivityksiä. Tuottaja tekee tarvittavat muutostyöt THL:n ohjeiden mukaisesti. Tuottaja ja muut henkilötietojen käsittelijät sitoutuvat noudattamaan näitä muutettuja, täydennettyjä tai päivitettyjä ohjeita.
- 7.2. THL ja Tuottaja ymmärtävät, että Päätöksessä ja näissä Ehdoissa, käsitellään myös tietosuojaa koskevia aiheita.
- 7.3. Tuottaja sitoutuu reagoimaan viimeistään 72 tunnin kuluessa THL:n yhteydenotosta ja vastaamaan viimeistään yhden (1) viikon kuluessa THL:n tietosuojaa koskeviin ilmoituksiin, reklamaatioihin tai muihin viesteihin, pois lukien EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaiset tietoturvaloukkaukset, joihin sovelletaan edellä tässä dokumentissa määritettyjä määräaikoja.
- 7.4. Jos Tuottaja laiminlyö tai rikkoo tahallaan tai tuottamuksellisesti Päätöksen ehtoja, näitä Ehtoja tai Tietoturva vaatimuksia, sovellettavaa lainsäädäntöä tai EU:n yleistä tietosuoja-asetusta, Tuottaja on velvollinen korvaamaan sen välittömän ja välillisen vahingon, joka THL:lle tai kolmansille Tuottajan laiminlyönnistä tai rikkomuksesta aiheutuu. Lisäksi tällainen laiminlyönti tai rikkomus voi muodostaa valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle annetun lain (1354/2014, muutettu lailla 381/2018) 9 §:n 2 momentin mukaisen perusteen lakkauttaa palveluntuottajan oikeudet ja velvollisuudet sekä saman lain 10 §:n nojalla myönnetyn korvauksen.
- 7.5. THL ja Tuottaja ymmärtävät, että Päätöstä ja näitä Ehtoja tehtäessä tietosuojaa koskeva lainsäädäntö on muutostilassa. Jos kyseiseen lainsäädäntöön tai sitä tai sen tulkintaa koskeviin suosituksiin, ohjeistuksiin tai määräyksiin tulee muutoksia, jotka vaikuttavat THL:n asemaan tai velvollisuuksiin tai näissä Ehdoissa määriteltyihin velvollisuuksiin tai vastuisiin, näitä Ehtoja voidaan tarvittaessa niiltä osin tarkistaa. Tuottaja ja muut henkilötietojen käsittelijät sitoutuvat noudattamaan kyseistä tarkistettua dokumenttia.

Tietoturva vaatimukset turvakotipalvelun tuottajille

1. TIETOTURVAVAATIMUSTEN TAUSTA JA TARKOITUS

- 1.1. Tietoturva vaatimuksissa turvakotipalvelun tuottajille ("Tietoturva vaatimukset") sovitaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ("THL") ja Turvakotipalvelun tuottajan ("Tuottaja") välillä noudatettavista turvallisuusjärjestelyistä ja henkilötietoja koskevasta käsittelystä THL:n turvakotipalvelun tuottamista koskevassa päätöksessä ("Päätös") tarkoitettun turvakotipalvelun osalta ("Palvelu"). Tietoturva vaatimukset ovat osa THL:n ja Tuottajan välistä Ehtoja henkilötietojen käsittelystä ("Ehdot").
- 1.2. Tuottaja tiedostaa, että Päätöksen perusteella toimitettaviin Palveluihin sisältyy sellaista tietoa, jonka salassa pysyminen on yksilöiden tietosuojan tai THL:n turvallisuuden kannalta kriittistä. Tietoturva vaatimuksilla varmistetaan salassa pidettävän tiedon ja henkilötietojen oikeat käsittelytavat.
- 1.3. Huolimatta siitä, mitä muissa THL:n ja Tuottajan välisissä sopimuksissa on mahdollisesti sovittu tämän dokumentin piiriin kuuluvista asioista tai niihin liittyvistä vastuista taikka dokumenttien keskinäisestä pätemisjärjestyksestä, tätä dokumenttia sovelletaan aina ensisijaisesti tämän dokumentin piiriin kuuluvissa asioissa. Tähän dokumenttiin tai sen perusteella syntyviin vastuisiin ei sovelleta muissa sopijapuolten välisissä sopimuksissa mahdollisesti sovittuja vastuunrajoituksia.

2. MÄÄRITELMÄT

- 2.1. **Henkilötieto** tarkoittaa kaikenlaisia luonnollista henkilöä taikka hänen ominaisuuksiaan tai elinolosuhteitaan kuvaavia merkintöjä, jotka voidaan tunnistaa häntä tai hänen perhettään tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa eläviä koskeviksi.
- 2.2. **Käsittely** (tietojen käsittely, henkilötietojen käsittely) tarkoittaa tietojen keräämistä, tallettamista, kopiointia, järjestämistä, käyttöä, lukemista, siirtämistä, luovuttamista, säilyttämistä, muuttamista, yhdistämistä, suojaamista, poistamista, tuhoamista sekä muita tietoja sisältäviin järjestelmiin kohdistuvia toimenpiteitä.
- 2.3. **Salassa pidettävä tieto** tarkoittaa kaikkea sellaista THL:n asiakirjamuotoista tai muuta tietoa, joka on määritelty salassa pidettäväksi laissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999, jäljempänä "julkisuuslaki") tai muussa lainsäädännössä, ja jonka THL on tällaiseksi tiedoksi merkinnyt tai jonka Tuottaja tiesi tai olisi pitänyt tietää kuuluvan tällaisiin tietoihin. Myös henkilötiedot luokitellaan Salassa pidettäviin tietoihin.
- 2.4. **Salassa pidettävällä tiedolla** tarkoitetaan lisäksi kaikkea Palvelun yhteydessä käytettävää tai niihin sisältyvää taikka syntyneitä THL:n aineistoa, jonka Tuottaja tietää tai sen voidaan kohtuudella olettaa tietävän olevan luottamuksellista. THL:n aineistoon sisältyy, tähän kuitenkin rajoittumatta THL:n henkilöstöön, asiakkaisiin, alihankkijoihin, prosesseihin, palveluihin, tiloihin, tietojärjestelmiin, tietokantoihin, ohjelmistoihin, rekistereihin, turvallisuus- ja varautumisjärjestelyihin sekä liikesalaisuuksiin sisältyvät tai niihin liittyvät tiedot sekä niiden muotoilu, rakenne ja metatieto. Salassa pidettäväksi tiedoksi ei katsota sellaista tietoa, joka on julkisesti saatavilla tai jonka sopijapuoli on saanut tietoonsa laillisella tavalla kolmannelta sopijapuolelta ilman sitä koskevaa salassapitovelvoitetta.
- 2.5. **Suojattava tieto/Luottamuksellinen tieto** tarkoittaa Henkilötietoa ja/tai Salassa pidettävää tietoa.

- 2.6. **Toimitila** tarkoittaa joko yksittäistä huonetta tai niistä muodostuvaa kokonaisuutta sekä tietoteknisiä laitetiloja.
- 2.7. **Tietotekninen laitetila** (IT-laitetila) tarkoittaa erityisesti konesalia, palvelinhotellia, viestiasemaa, tietoverkon valvomo- tai hallintatilaa tai muuta erillistä teknistä tilaa.
- 2.8. **Vahti** tarkoittaa Valtionhallinnon tieto- ja kyberturvallisuuden johtoryhmää.

3. LUOTTAMUKSELLISUUS JA SALASSAPITO

- 3.1. THL edellyttää, että Tuottaja huolehtii henkilörekisterin salassapidosta ja rekisteröityjen tietosuojan varmistamisesta hyvän tiedonhallintatavan edellyttämällä tavalla ottaen lisäksi huomioon EU:n tietosuoja-asetuksen (679/2016) asettamat vaatimukset. THL noudattaa lisäksi julkisyhteisönä julkisuuslaissa (621/1999), valtioneuvoston asetuksessa tietoturvallisuudesta valtionhallinnossa (681/2010; jäljempänä tietoturvallisuusasetus) sekä muussa lainsäädännössä olevia salassapitoa ja julkisuutta koskevia säännöksiä. Sopimuksella ei voida poiketa lainsäädännön THL:lle asettamista pakottavista velvoitteista.
- 3.2. Tuottaja sitoutuu pitämään salassa kaikki THL:n sille luovuttamat tai sillä olevat tai toimeksiannon toteuttamisessa syntyneet Salassa pidettävät tiedot. Salassa pidettäviä tietoja ei myöskään saa käyttää omaksi tai toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi.
- 3.3. Tuottajan tulee käsitellä Salassa pidettäviä tietoja vain Palvelun tuottamisen edellyttämässä laajuudessa. Tuottaja antaa Salassa pidettäviä tietoja tai pääsyn niitä sisältäviin järjestelmiin vain niille henkilöille, jotka tarvitsevat tietoja Palvelun tuottamiseen liittyvissä työtehtävissään. Tuottaja sitoutuu antamaan ohjeistusta sekä järjestämään koulutusta erityisesti Salassa pidettävien tietojen asianmukaisesta käsittelystä henkilöille, joilla on pääsy näihin tietoihin tai ylläpitävät tietojenkäsittelyyn liittyviä ympäristöjä tai järjestelmiä.
- 3.4. Tuottaja tiedostaa, että Salassa pidettävien paljastaminen ulkopuolisille on rikoslain mukaan rangaistava teko.

4. THL:LLE TOIMITETTAVAT DOKUMENTIT

- 4.1. Tuottajan on toimitettava THL:lle seuraavat asiakirjat viimeistään 15.10.2023:

1 Salassa pidettävien tietojen ja Henkilötietojen käsittelyn turvallisuudesta vastaavat yhteyshenkilöt (ml. tietosuojavastaava)

2 Hyväksytty malli henkilöstön vaitiolositoumuslausekkeesta/lomakkeesta

3 Turvakotipalvelun tuottajan turvallisuudenhallinnan kuvaus (Selvitys Palveluun liittyvistä turvallisuus- ja tietoturvameneettelyistä)

4 Turvakotipalveluntuottajan käytössä olevan asiakastietojärjestelmän tietoturvakuvaukset. Mikäli kuvausten perusteella Tuottajan käyttämässä asiakastietojärjestelmässä havaitaan merkittäviä tietoturvapuutteita, on THL:lla oikeus vaatia puutteiden korjaamista. Jos puutteita ei ole mahdollista korjata, on THL:lla oikeus vaatia Tuottajaa vaihtamaan käytössään olevaa asiakastietojärjestelmää.

- 4.2. Turvakotipalvelun tuottaja vastaa kohdan 3 (Turvakotipalvelun tuottajan turvallisuudenhallinnan kuvaus) ylläpidosta. Kuvauksen tulee vastata voimassa olevaa tilannetta ja tulee sisältää kuvauksen siitä, miten tässä dokumentissa mainitut asiat ja toiminnan yleinen turvallisuus on järjestetty.

5. PÄÄSY JÄRJESTELMIIN JA TIETOIHIN

- 5.1. Tuottaja vastaa siitä, että Salassa pidettäviä tietoja annetaan tai pääsy sellaisia tietoja sisältäviin järjestelmiin sallitaan vain nimetyille Tuottajan ja sen alihankkijan henkilöstöön kuuluville henkilöille. Tuottajan tulee toimittaa THL:lle tieto kaikista palveluksessaan olevista työntekijöistä, jotka käsittelevät Salassa pidettävää tietoa. Tiedot tulee toimittaa kerran vuodessa 1.4.mennessä, valtionavustuksen käytöstä annettavan selvityksen yhteydessä.
- 5.2. Tuottaja vastaa siitä, että Salassa pidettävien tietojen käsittelyyn osallistuvat Tuottajan tai sen alihankkijan henkilöstöön kuuluvat henkilöt noudattavat Ehtoja henkilötietojen käsittelystä sekä Tietoturva vaatimuksia.
- 5.3. Järjestelmät ja laitteet, joilla Salassa pidettäviä tietoja käsitellään, tulee olla suojattu vähintään käyttäjätunnuksin ja salasanoin tai sitä vahvemmillä menetelmillä.
- 5.4. Salassa pidettävien tietojen käsittelyä järjestelmissä ja ICT-ympäristöissä on tarvittaessa pystyttävä selvittämään jälkikäteen esimerkiksi lokimerkintöjen avulla.
- 5.5. Tuottaja ei saa kytkeä omistamiaan tai hallinnoimiaan laitteita THL:n tietoteknisiin ympäristöihin ilman THL:n nimenomaista lupaa. THL:lla on oikeus päättää mitkä laitteet voidaan liittää THL:n tietoteknisiin ympäristöihin. THL voi milloin tahansa peruttaa antamansa luvan.
- 5.6. Tuottaja vastaa siitä, että palvelun tuottamisessa käytetyt tietotekniset laitteet ja mediat käsitellään hyväksi todettujen ja tietoturvallisten käytäntöjen mukaisesti. Tuottaja huolehtii siitä, että laitteet ja mediat salataan vahvalla salauksella ja, että laitteiden hävitys on toteutettu tietoturvallisesti niin, että salassa pidettävä tieto ei paljastu sivullisille missään vaiheessa.

6. OHJELMISTOTURVALLISUUS

- 6.1. Tuottaja vastaa Palvelun osalta siitä, että:
- 6.1.1. sen toimittamiin tietojärjestelmäpalveluihin, ohjelmistokomponentteihin, medioihin tai ylläpito- tai huoltotoimiin käyttämiin tietoteknisiin laitteisiin ei sisälly haittaohjelmia tai muuta tahallista haitallista toiminnallisuutta,
- 6.1.2. se seuraa toimeksiantoon liittyviin ohjelmistoihin, kolmannen osapuolen komponentteihin ja sen osana oleviin valmisohjelmistoihin liittyviä tietoturvaluustiedotteita, julkaistuja tietoturvapäivityksiä ja haavoittuvuuksia,
- 6.1.3. se tiedottaa THL:a viivytyksettä vastuullaan olevien toimeksiantoon liittyvien ohjelmistojen tietoturva haavoittuvuuksista sekä tietoturvapäivityksistä ja, mikäli haavoittuvuuteen ei ole vielä korjausta, ehdottaa muita haavoittuvuutta rajoittavia toimia,

- 6.1.4. THLn omistamia tai hallitsevia tietoja ei ilman THL:n erillistä kirjallista lupaa käytetä järjestelmäkehityksessä tai testauksessa. Testausympäristöt on eriytetty tuotantoympäristöistä. Testauksessa ei milloinkaan käytetä tuotantodataa.

7. TOIMITILAT

- 7.1. Ellei muuta ole sovittu, Tuottajan toimitilojen, joissa käsitellään Suojattavaa tietoa, tulee olla asianmukaisesti suojattu lukituksella ja muilla tarpeellisilla toimenpiteillä luvattoman pääsyn estämiseksi toimitiloihin ja siellä olevaan Suojattavaan tietoon. Ellei muuta ole sovittu, Tuottajan toimitiloille asetettavia vaatimuksia ja niiden täyttymistä arvioidaan valtionhallinnon toimitilaturvallisuutta koskevan ajantasaisen ohjeistuksen perusteella.
- 7.2. Henkilöiden, joilla on pääsy Tuottajan toimitiloihin, joissa käsitellään Suojattavaa tietoa, tulee olla kulunvalvonnan piirissä ja tunnistettavissa kulkuluvin tai henkilökohtaisesti tunnistamalla. Jos tiloihin on kulku avaimella, avaimien käyttäjät tulee dokumentoida ja avaimia tulee säilyttää lukollisessa kaapissa, ellei henkilö vastaa niistä henkilökohtaisesti.

8. ALIHANKKIJAT

- 8.1. Tuottajan tulee hyväksyttää THL:lla sellainen alihankkija, jota se aikoo käyttää Salassa pidettävien tai Henkilötietojen käsittelyssä. Tässä dokumentissa alihankkijalla tarkoitetaan ainoastaan sellaista alihankkijaa, jota Tuottaja käyttää Salassa pidettävien tietojen käsittelyssä.
- 8.2. Mitä tässä dokumentissa on sovittu Tuottajan henkilöstöstä, sovelletaan myös Alihankkijan Palvelun tuottamiseen osallistuvaan henkilöstöön.
- 8.3. Tuottajan tulee huolehtia siitä, että se pystyy noudattamaan Tietoturva vaatimuksia myös käyttäessään alihankkijoita. Tuottajan on tiedotettava alihankkijalleen, että turvallisuusjärjestelyjen saattamisesta tämän dokumentin edellyttämälle tasolle saattaa syntyä kustannuksia. THL ei vastaa näistä kustannuksista.
- 8.4. Tuottaja vastaa siitä, että sen alihankkijat toimivat Ehtojen ja Tietoturva vaatimusten mukaisesti.

9. TARKASTUKSET JA RAPORTOINTI

- 9.1. THL:lla tai THL:n määräämällä kolmannella taholla (joka ei ole Tuottajan suoranainen kilpailija) on oikeus tarkastaa omalla kustannuksellaan etukäteen ilmoitettuna ajankohtana Tuottajan ja sen alihankkijoiden järjestelyt Ehtoja ja Tietoturva vaatimuksia koskevilta osin. THL:n on ilmoitettava tahdostaan suorittaa tarkastus viimeistään kolmekymmentä (30) päivää ennen ehdotettua tarkastuspäivää. Tuottaja voi ehdottaa uutta päivää tarkastukselle. Uusi ajankohta ei kuitenkaan saa olla myöhemmin kuin kymmenen (10) päivää THL:n ehdottaman päivän jälkeen. Tarkastus saadaan suorittaa kuitenkin enintään kaksi kertaa vuodessa, ellei ole erityisen painavia syitä useammille tarkastuksille. Tarkastukset eivät saa vaarantaa Tuottajan tai sen alihankkijoiden tietoturvaluottuutta, tietosuojajärjestelyitä tai Tuottajan tai sen alihankkijoiden salassapitovelvoitteita muita asiakkaita kohtaan.
- 9.2. Tuottajan tulee huolehtia sopimusjärjestelyin siitä, että THL:lla on mahdollisuus tarkastaa myös Tuottajan sellaisen alihankkijan järjestelyt, joka osallistuu Salassa pidettävien tai Henkilötietojen käsittelyyn.

- 9.3. Mikäli tarkastuksessa havaitaan merkittäviä puutteita, Tuottaja korvaa THL:lle tarkastuksesta aiheutuneet kustannukset.
- 9.4. Tuottajan tulee korjata tarkastuksessa havaitut puutteet viivytyksettä, kuitenkin viimeistään 30 vuorokauden kuluessa THL:n kirjallisesta ilmoituksesta, ellei siitä ole THL:n ja Tuottajan välillä erikseen toisin sovittu. Olennaiset puutteet, jotka muodostavat ilmeisen uhkan tietoturvallisuudelle tai tietosuojalle, on korjattava heti. THL ei vastaa edellä mainituista korjauksista aiheutuvista kuluista ja kustannuksista.
- 9.5. Tuottaja on velvollinen ilmoittamaan THL:lle, jos Tuottajan tai sen alihankkijan Ehtojen tai Tietoturva vaatimusten kannalta keskeisissä toiminnoissa tai henkilöstö- tai turvallisuusjärjestelyissä tapahtuu muutoksia tai jos Tuottajan tai sen alihankkijan omistussuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.
- 9.6. THL:lla on oikeus luovuttaa muille viranomaisille tieto siitä, että tämän luvun mukainen tarkastus on suoritettu, mutta THL:a ei kuitenkaan ilman Tuottajan lupaa ole oikeutta luovuttaa muille viranomaisille tietoa tarkastuksen tuloksista, ellei pakottavasta lainsäädännöstä muuta johdu.

10. MUUTOKSET TIETOTURVAVAATIMUKSISSA

- 10.1. Salassa pidettävien tietojen ja Henkilötietojen turvallisuudesta vastaavat yhteyshenkilöt arvioivat Tietoturva vaatimusten päivittämistarpeen vuosittain ja/tai Palvelussa tapahtuneiden muutosten yhteydessä.
- 10.2. Tietoturva vaatimuksiin tai sen mukaan toimitettaviin dokumentteihin (kohta 4.1) tehtävät muutokset tulee tehdä kirjallisesti.

11. TIETOTURVAVAATIMUSTEN VOIMASSAOLO JA TIETOJEN PALAUTTAMINEN

- 11.1. Tietoturva vaatimukset ovat voimassa niin kauan kuin Tuottaja toimii Päätöksessä tarkoitettujen Palvelujen tuottajana.
- 11.2. Tietoturva vaatimusten mukainen salassapitovelvollisuus on voimassa myös sen jälkeen, kun Tuottajan velvollisuus Palvelun tuottamiseen on päättynyt.
- 11.3. Palvelun tuottamisen päätyttyä Tuottaja palauttaa kaikki THL:n Salassa pidettäviä tietoja sisältävät asiakasasiakirjat, dokumentit, tallenteet ja muun aineiston sekä kaiken Henkilötietoa sisältävän aineiston THL:lle. Erikseen kirjallisesti THL:n kanssa niin sovittaessa Tuottaja mahdollisine Alihankkijoineen voi myös tuhota edellä mainitun materiaalin tai siirtää sen uudelle Tuottajalle. Salassa pidettävän aineiston tuhoamisesta on pyydettävä todistus, joka on säilytettävä tarkastusta varten.
- 11.4. Palveluntuottaja säilyttää ja ylläpitää Sosiaalihuollon asiakastiedot omissa ympäristöissään siihen saakka, kunnes Sosiaalihuollon asiakastiedon arkisto (Kanta-palvelu) on otettu käyttöön tai kunnes Palvelujen tuottaminen on päättynyt.
- 11.5. Tuottaja toimittaa Sosiaalihuollon asiakastiedot THL:lle viimeistään Palvelun päättymisen yhteydessä niiltä osin, kun Sosiaalihuollon asiakastietoja ei ole saatu siirrettyä Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon.

11.6. Sosiaalihuollon asiakastietojen toimittamisesta THL:lle tai Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon sovitaan erikseen tarkemmin Tuottajan ja THL:n välillä.

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Viranomainen

Päätökseen tyytymätön asianosainen voi vaatia siihen oikaisua Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta. Oikaisuvaatimuskirjelmä osoitetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle ja se on toimitettava Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kirjaamoon.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä, katsotaan vastaanottajan saaneen tiedon asiasta seitsemäntenä (7) päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, oikaisuvaatimusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Siinä on ilmoitettava

- oikaisua vaativan organisaation nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisua vaativalle voidaan toimittaa,
- päätös, johon haetaan oikaisua, miltä kohdin päätökseen haetaan oikaisua, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla oikaisua vaaditaan.

Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Oikaisua vaativan, tämän laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä.

Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon oikaisua haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä, -todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisesta (esimerkiksi leimattu kirjekuori), -asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä olejo aikaisemmin toimitettu Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle, -asiamiehen valtakirja.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen perille

Oikaisuvaatimuskirjelmän voi viedä oikaisua vaativa itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimuskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan

viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kirjaamon aukioloaika on arkisin (ma-pe) kello 8.00 - 16.15.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Postiosoite:	PL 30, 00271 Helsinki
Käyntiosoite:	Mannerheimintie 166, Helsinki
Puhelin (vaihde):	029 524 6000
Telekopio:	029 524 6111
Sähköposti:	kirjaamo@thl.fi

Jatkovalitus

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen oikaisuvaatimukseen antamaan päätökseen voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.